

SXEDIO.F15

3.10.1943: Ο ΠΛΟΥΤΗΣ ΣΕΡΒΑΣ ΕΠΑΝΕΚΛΕΓΕΤΑΙ ΔΗΜΑΡΧΟΣ ΤΗΣ ΛΕΜΕΣΟΥ ΣΕ ΕΠΑΝΑΛΕΙΠΤΙΚΕΣ ΕΚΛΟΓΕΣ. Ο ΔΕΡΒΗΣ ΑΠΟΚΑΛΕΙ ΤΟΝ ΠΛΟΥΤΗ ΣΕΡΒΑ ΚΟΚΚΙΝΟ ΠΑΠΑ Η ΛΕΥΚΩΣΙΑ ΕΠΙΦΥΛΑΣΣΕΙ ΥΠΟΔΟΧΗ ΗΡΩΑ ΣΤΟ ΣΕΡΒΑ

Με την ακύρωση των εκλογών στη Λεμεσό, η Επαρχιακή διοίκηση Λεμεσού διόρισε τους Στ. Γαβρία, Γ. Σχίζα, Σ. Ποταμίτη και Μουαγή ως προσωρινή Δημοτική Επιτροπή για να διαχειρίζεται τις υποθέσεις του δήμου μέχρι τη διενέργεια νέων εκλογών που είχαν ορισθεί στις **3 Οκτωβρίου 1943**.

Για μια φορά η Λεμεσός θα ριχνόταν στον προεκλογικό αγώνα.

Αντίπαλοι και πάλι στη νέα αναμέτρηση οι συνδυασμοί με επικεφαλής τον Χριστιανό Ρωσσίδη και τον Πλουτή Σέρβα.

Ομως από τους υποψηφίους της δεξιάς παράταξης αποχώρησαν οι Δ. Πολυδωρίδης, Γ. Ταλιαδώρος και Χαρ. Δρουσιώτης και αντικαταστάθηκαν από τους Γιάγκο Αραούζο, Νφκο Κ. Λανίτη και Βασίλειο Βαρνάβα.

Τα άλλα τέσσερα μέλη παρέμεναν τα ίδια δηλαδή Χριστιανός Ρωσσίδης που θα ηγείτο του Συνδυασμού, Ν. Αναστασιάδης και Κ. Ελευθεριάδης γιατροί και Μ. Θεοδοσιάδης έμπορος.

Η δεξιά παράταξη έρριχνε όλο της το βάρος στη Λεμεσό και ιδιαίτερα το νέο κόμμα της δεξιάς, το Κυπριακό Εθνικό Κόμμα, ΚΕΚ (για την ίδρυση του σε άλλη θέση).

Ετσι η αναμέτρηση αυτή αποτελούσε την πρώτη σύγκρουση μεταξύ δυο Κομμάτων, του ΑΚΕΛ και του ΚΕΚ. Σε μια εκδήλωση στη Λεμεσό μίλησε ο Χρ. Γαλατόπουλος και σε μια άλλη οι Βίας Μαρκιδης, μέλος της Εκτελεστικής Επιτροπής του ΚΕΚ (**27.9.43**) και ο Θεμιστοκλής Δέρβης (**2.10.43**) ηγετικό στέλεχος του Κόμματος.

Στις ομιλίες τους οι ομιλητές της Δεξιάς παράταξης επετέθησαν πολύ έντονα εναντίον των

ηγετών της Αριστεράς και χρησιμοποίησαν πολύ βαριές φράσεις όπως ο Θεμιστοκλής Δέρβης που αποκάλεσε τον Πλουτή Σέρβα "Κόκκινο Πάπα" και κακό δαίμονα των εργατών".

Ο Ζήνων Σώζος που μίλησε σε μια συγκέντρωση στις παραμονές των εκλογών με θέμα "ημείς και ο χαμολιός" (εννοώντας το ΑΚΕΛ) είπε απαντώντας σε κατηγορία του Πλουτή Σέρβα ότι εκτρέφει Χαμολιούς:

"Δεν εκτρέφω αλλά συλλαμβάνω χαμελαίοντας".

Στη συνέχεια ο Σώζος έβγαλε από ένα σακούλι ένα χαμολιό και αφού τον παρουσίασε στα πλήθη που οργιάζαν είπε σύμφωνα με την "Ελευθερία" της 2 Οκτωβρίου:

"Ίδού η προσωποποίησης του ακελικού συγκροτήματος".

Βαριές φράσεις είχε και ο Χριστιανός Ρωσσίδης που είπε:

"Οι αρχηγοί του ΑΚΕΛ υπνωτίζουν την λαϊκήν μάζαν, μέχρις ότου την καταστήσουν εύπλαστον προς το συμφέρον των πολιτικών επιδιώξεων των".

Ο Σώζος ζήτησε τέλος να εφαρμοσθεί το "πόθεν έσχες" για τους σημαντικότερους παράγοντες του ΑΚΕΛ.

Σε συγκέντρωση την 1η Οκτωβρίου ο εργάτης Βάσος Πιτσιλλίδης επιτιθέμενος εναντίον του ΑΚΕΛ είπε:

"Πλουτή, μεγάλε εργατοπατέρα, σε σένα μιλώ που μια νύκτα ονειρεύτηκες να υποδουλώσεις τους εργάτες και να τους κάμεις ανδρείκελλα για να τους διευθύνεις με ένα νεύμα του χεριού σου".

Η Αριστερή παράταξη κατήλθε στη μάχη με την ίδια σύνθεση του συνδυασμού της που είχε νικήσει στις προηγούμενες εκλογές. Από το συνδυασμό απουσίαζε μόνο ο Κώστας Παρτασίδης, ο οποίος είχε στρατευθεί και έφυγε για το μέτωπο ύστερα από απόφαση του ΑΚΕΛ και τη θέση του είχε πάρει ο Ν. Ειούτας.

Στην εκλογική μάχη που έγινε στις 3 Οκτωβρίου, η δεξιά έχασε και τα αυγά και το καλάθι. Ο

γιατρός Αναστασιάδης που είχε εκλεγεί στην προηγούμενη αναμέτρηση δεν μπόρεσε να εκλεγεί κι έτσι ο συνδυασμός του Πλουτή Σέρβα κέρδισε κορδόνι αυτή τη φορά, παρά το γεγονός ότι η διαφορά των ψήφων δεν ήταν μεγάλη.

Ο Πλουτής Σέρβας που είχε πάρει τις πιο πολλές ψήφους πήρε **1797** από δε το συνδυασμό της Δεξιιάς, ο Χριστιανός Ρωσσίδης πήρε **1658**.

Οι ψήφοι του Ρωσσίδη ήταν λιγότερες από τον τελευταίο των υποψηφίων της Αριστεράς τον Ι. Καρνάο που είχε πάρει **1721**.

Από τους **3615** που δικαιούνται ψήφου **160** δεν προσήλθαν να πάρουν τα ψηφοδέλτια τους και επομένως δικαίωμα ψήφου τελικά είχαν **3455**. Από αυτούς ψήφισαν **3292**. Αναλυτικά τα αποτελέσματα έχουν ως εξής (Ελευθερία **4.10.43**):

ΣΥΝΔΥΑΣΜΟΣ ΕΜΕΚΕΛ:

1. Πλουτής Σέρβας **1797**
2. Ν. Ειούτας **1776**
3. Β. Παπαδόπουλος **1752**
4. Σ. Μαχαιράς **1745**
5. Χαρ. Σολομωνίδης **1734**.
6. Κλ. Σιλβέστρος **1728**
7. Ι. Καρνάος **1721**

ΕΘΝΙΚΟΣ ΣΥΝΔΥΑΣΜΟΣ:

1. Χρ. Ρωσσίδης **1658**
2. Γ. Σ. Αραούζος **1647**
3. Ν. Αναστασιάδης **1645**
4. Κ. Ελευθεριάδης **1635**
5. Β. Βαρνάβας **1631**
6. Ν. Κ. Λανίτης **1624**
7. Μιχ. Θεοδοσίου **1603**

ΕΚΛΟΓΕΣ ΟΘΩΜΑΝΩΝ

Εκλογές έγιναν επίσης και μεταξύ των Οθωμανών. Αναδείχθηκαν και πάλι οι προηγούμενοι ως εξής:

1. Μεχμέτ Σεΐφουλλά Κιοπρουλού **355**

2. Γμπραχήμ Μπουκιά **427**

Οι άλλοι υποψήφιοι Χουσεΐν Σεφί και Νιαζίφ Ντενιζέρ πήραν ο **156** και **159** ψήφους αντίστοιχα.

Οι ακελικοί στη Λεμεσό πανηγύρισαν μέχρι τις πρωϊνές ώρες της επομένης των εκλογών τη νέα τους νίκη που θεωρήθηκε και σαν πολιτική νίκη, ο δε Ν. Ειούτας αναφώνησε το "Νενικήκαμεν" που είχε πει ο δρομέας της αρχαιότητας Φειδιππίδης για τη νίκη των Αθηναίων στον Μαραθώνα:

" Η νίκη την οποίαν κατήγαγε την π. Κυριακήν εις Λεμεσόν το Ενιαίον Λαϊκόν Μέτωπον δεν έχει απλώς την σημασίαν μιας εκλογικής επιτυχίας. Πρόκειται περί νίκης λαμπράς, νίκης εργατικής, νίκης του εργαζομένου Λαού εις τον αγώνα, τον οποίο διεξάγει ούτος υπό την φωτεινήν καθοδήγησιν του Ανορθωτικού Κόμματος διά την επίτευξιν της εθνικής, οικονομικής και κοινωνικής του απολυτρώσεως.

Αυτός άλλωστε υπήρξε ο χαρακτήρ και αι γραμμαί και τα συνθήματα περί των οποίων διεξήχθη ο εκλογικός αγών. Εις την μίαν των αντιπάλων παρατάξεων συνετάχθη το κεφάλαιον με την σύμμαχον του πολιτικήν αντίδρασιν, ενώ εις την άλλην συνεσπειρώθησαν αι λαϊκαί εργαζόμεναι μάζαι, αι μάζαι που αφυπνισμένοι αγωνίζονται τώρα συστηματικά διά την πραγμάτωσιν των ωραίων των ιδανικών και των δικαίων των επιδιώξεων.

Διά τούτο και ο αγών υπήρξε παγκύπριος. Και ήτο αγών σκληρός, αγών πεισματώδης. Επί δύο ολοκλήρους εβδομάδας η Λεμεσός ήτο το θέατορον μιας πάλης, προς την οποίαν ήτο εστραμμένη η προσοχή ολοκλήρου της Νήσου. Ο αγών ήτο σκληρός, αλλ' ουδέ επί στιγμήν ετέθη εν αμφιβόλω η νίκη του εργαζομένου Λαού. Το αποτέλεσμα είχε προκριθή πολύ ενωρίτερον από την π. Κυριακήν. Είχε προκριθή από τας ογκώδεις προεκλογικάς συγκεντρώσεις του ΕΜΕΚΕΛ, από τον ενθουσιασμόν του εργαζομένου Λαού, από τον ιερόν φανατισμόν με τον οποίον αι εργαζόμεναι μάζαι περιεφρούρουν τον προεκλογικόν των αγώνα και την

βεβαίαν νίκη των, κατά των ανηκούστων εκβιαστικών μεθόδων, τας οποίας απειράθησαν να μετέλθουν πολλοί οπαδοί της αντιπάλου παρατάξεως.

Ας έλθωμεν τώρα εις την ημέραν της εκλογής, την ιστορικήν 3ην Οκτωβρίου. Καμμία περιγραφή δεν είναι δυνατόν να αποδώση το θέαμα, το οποίον παρουσίαζεν η πόλις, με τας χιλιάδας Λαού, αι οποίαι επλημμύριζον τας οδούς, εν διαρκεί κινήσει. Αλλ' εκείνο το οποίον εν ουδεμιά περιπτώσει θα ήτο δυνατόν να αποδώση η πέννα, είναι ο ιερός ενθουσιασμός και η πίστις των χιλιάδων οπαδών του ΕΜΕΚΕΛ διά την νίκη. Δεν υπήρχε δι' αυτούς ζήτημα εκλογής. Δεν "υπήρχε υπόθεσις" όπως χαρακτηριστικώς διεκήρυττον.

Όταν το απόγευμα, ώρα 6 μ.μ. εγνώσθη ότι αι κάλπαι έκλεισαν, χιλιάδες Λαού συνηθροίσθησαν εντός των γραφείων και της λέσχης του ΑΚΕΛ, του περιβόλου και των πέριξ οδών.

Σε λίγο, ο εκφωνητής μετέδιδεν από μεγαφώνου ότι οι εκλογικοί κατάλογοι εδείκνυσον ότι η νίκη είχαν εξασφαλισθή με μόνον τον αριθμόν των ψηφοφόρων, οι οποίοι διήλθον διά των εκλογικών κέντρων του ΕΜΕΚΕΛ. Από της στιγμής εκείνης ο λαός πανηγύριζε την νίκη του.

Εφ' όσον αι ώραι παρήρχοντο και επλησίαζε μεσονύκτιον, ο ανθρώπινος χείμαρρος ωγκούτο. Δεν επρόκειτο περί συγκεντρώσεως. Ητο μία θάλασσα, θάλασσα από πλήθη που έζωνε την Λέσχη του ΑΚΕΛ και επλημμυρούσε τας οδούς μέχρι του Διοικητηρίου. Αι ώραι παρήρχοντο και η αγγελία των αποτελεσμάτων καθυστέρει. Εντούτοις ουδεμία αδημονία, καμμία ανησυχία. Ο λαός εξακολουθούσε να πανηγυρίζει. Ητο τόσον βέβαιος για την νίκη του.

Τέλος περί την 2αν πρωϊνήν, ως αστραπή μετεδόθη η είδησις. Τα αποτελέσματα ανακοινώθησαν. Κορδόνι το ΕΜΕΚΕΛ. Ο ομιλητής απευθύνεται από του μεγαφώνου προς τα πλήθη: "Προσοχή, προσοχή. Κατακαυμένε Λαέ, βασανισμένη εργατιά, επί τέλους

έκαμες το πρώτο βήμα για την απολύτρωση σου".

Η φωνή του εκφωνητού πνίγεται, χάνεται μέσα εις την θύελλαν των ζητωκραυγών και των επευφημιών της ανθρωποθαλάσσης εκείνης. Κάποτε γίνεται ησυχία και ο εκλεγμένος διά δευτέραν φοράν δήμαρχος κ. Σέρβας αποπειράται να ευχαριστήση τα πλήθη. Μόνον δύο λόγια κατώρθωσε να πη και η φωνή του επνίγει μέσα σε θύελλαν εκδηλώσεων και ζωτωκραυγών. Πλησιάζει εις το μικρόφωνον ο κ. Ν. Ξιούτας διά να χαιρετίση "Νενικήκαμεν" είπε και ξεσπά και πάλιν η θύελλα των ζητωκραυγών.

Τά πλήθη εν τώ μεταξύ ζητούν όπως οργανωθή διαδηλώσις. Και ο ανθρώπινος εκείνος χείμαρρος, η ανθρωποθάλασσα εκείνη αρχίζει να παρελαύνη διά των οδών της πόλεως, διά να διαλυθή τότε μόνον όταν ανέτειλεν ο ήλιος".

Παρόμοιες εκδηλώσεις και πανηγυρισμοί έγιναν και στη Λευκωσία όπου πήγε ο Σέρβας την επομένη της νίκης του ΕΜΕΚΕΛ Λεμεσού.

Οι Λευκωσιάτες επιφύλαξαν στο Σέρβα υποδοχή ήρωα, στην οδό Λάρνακος, στις 4 Οκτωβρίου, το βράδυ. Χιλιάδες λαού έφραξαν το δρόμο και ανάγκασαν τον Σέρβα να κατέλθει από το αυτοκίνητο του ενώ τριμελής αντιπροσωπεία της Ε.Ε. του ΑΚΕΛ Λευκωσίας του έδινε ανθοδέσμη. Ο Σέρβας κατευθύνθηκε στα γραφεία του ΑΚΕΛ όπου τον προσφώνησε ο Μιλτιάδης Χριστοδούλου. Στη συνέχεια ο Τεύκρος ανθίας, είπε κατά τον "Ανεξάρτητο" της 5ης Οκτωβρίου ότι η νίκη της Λεμεσού δεν είναι μονάχα κομματική αλλά και πολιτική.

Ο Ανδρέας Ζιαρτίδης προσφωνώντας στη συνέχεια το Σέρβα είπε ότι το ΑΚΕΛ δεν είχε ακόμα φθάσει στο τέρμα:

"Ψες, ολίγας ώρας προτού τα αποτελέσματα της νίκης χαροποιήσουν τον εργαζόμενον λαόν της Λεμεσού ψευδορήτωρ του Εθνικού Κόμματος έλεγεν ότι εις μαραθοδρόμος θα ανήγγελλεν εις την ψευδοπατριωτικήν των Λέσχην τα αποτελέσματα της

νίκης. Όπως, όμως, τότε ο μαραθονοδρόμος δεν πήγε προς το μέρος των Περσών, αλλά προς την πόλιν του φωτός και της αληθείας, τας Αθήνας, έτσι και χθες εις την Λεμεσό, ο μαραθονοδρόμος δεν μετέβη εις την ψευδοπατριωτικήν Λέσχην, αλλά προς την κυψέλην του ΑΚΕΛ".

Ενας υποδηματεργάτης ανέβηκε στη συνέχεια στο οίκημα του ΑΚΕΛ και εβροντοφώνησε ΝΕΚΙΚΗΚΑΜΕΝ.

Η αναγγελία ηλέκτρισεν όχι μόνον των εργαζόμενον λαόν της Λεμεσού, αλλ' ολοκλήρου της Νήσου. Διεδόθη αμέσως και ηλέκτρισε κάθε γωνιά και κάθε Κυπριακό χωριό.

Φίλοι, δεν έχομεν ακόμη φτάσει στο τέρμα. Ο δρόμος είναι τραχύς. Θα ξεπεράσωμε όλες τις δυσκολίες και θα φθάσωμε στην εκπλήρωση των εθνικών πολιτικών και κοινωνικών μας επιδιώξεων.

Ψευδοεθνικοί, ο λαός εξύπνησεν αποφασισμένος να σας νικήση, να σας συντρίψη.

Στη συνέχεια ο δήμαρχος Λαπήθου Ελληνόπουλος είπε:

" Η εθνική μας υπόθεσις πέρασε σήμερα σε στιβαρά χέρια, στα χέρια του Ανορθωτικού Κόμματος, στα χέρια που ξέρουν να πολεμήσουν και θα μας οδηγήσουν στο λιμάνι".

Υπό τις ιαχές του λαού ανήλθε στο βήμα ο Πλουτής Σέρβας που είπε ότι η νίκη της Λεμεσού είχε κουρελιάσει το Εθνικό Κόμμα:

"Υστερα από κάθε αγώνα, κάθε αγωνιστής χάνει κάτι. Εχασα την φωνήν μου. Τι έχασαν όμως οι αντίπαλοί μας. Εχασαν την μάσκαν των. Ίσως θα με ερωτήσετε: Γιατί ήλθες τότε; Ηλθα γιατί είχα δώσει το π. Σάββατον μίαν υπόσχεσιν εις τον κ. Δέρβην ότι θα του ανταπέδιδα την επίσκεψιν του εις Λεμεσό. Εγώ όμως δεν ήλθα διά να υβρίσω όπως εκείνος, όστις με απεκάλεσε "κόκκινον πάπαν και κακόν δαίμονα των εργατών, αλλά ήλθα να σκορπίσω την χαράν, την χαράν της νίκης του εργαζόμενου λαού.

Σήμερα στην Κύπρο υπάρχει ένα στρατόπεδο, το

στρατόπεδο της φτωχολογιάς της πόλης και της υπαίθρου. Ένα στρατόπεδο, στο οποίο ανήκουν εργάτες, μεσαίοι μικροκαταστηματάρχες, αγότες και τίμιοι επιστήμονες. Κι ένα στρατόπεδο των μεγαλοτσιφλικάδων και κεφαλαιούχων. Το στρατόπεδο αυτό θέλει να απομακρύνει τις μάζες από τον αγώνα τον πολιτικών και τον εθνικών.

Και τώρα τι είναι το Εθνικό Κόμμα. Ολο λόγια. Ποια προβλήματα οικονομικά έθεσεν: Αν πη πως προσπίζει τα συμφέροντα των μεγαλοκαρχαριών, θα τους ξεφύγουν αι μάζαι. Γι'αυτό καταφεύγουν εις την ιστορίαν και ζητούν να περιβληθούν τον εθνικό μανδύα... Όταν τους λέμε δώστε και σε μας το δικαίωμα να πούμε ότι είμαστε εθνικοί, όχι μας απαντούν, εσείς δεν έχετε εθνισμό. Εμεις τότε απαντούμε με έργα. Καλούμε τις μάζες να καταταχθούν στον στρατόν. Οι εθνικοί μας απαντούν ότι είναι καμουφλάζ. Τους λέμε να στείλουν και αυτοί έστω και για καμουφλάζ μερικούς στρατιώτες. Ούτε ένα, ούτε μισό δεν στέλλουν".

Αναφερόμενος στην εκλογική νίκη Λεμεσού ο Σέρβας είπε τα ακόλουθα:

"Η νίκη της Λεμεσού εκουρέλιασε το Εθνικό Κόμμα, του οποίου ο Γραμματεύς κ. Χρίστης είχε αναγκασθή να παραιτηθή.

Τώρα τραβούν για ίδρυσιν νέου Κεφαλαιοκρατικού Κόμματος".

Για πρώτητην φοράν ένα νεαρόν Κόμμα εκκαλείτο να αντιμετωπίση την παγκύπριον κεφαλαιοκρατικήν αντίδρασιν. Εις το ενεργητικόν μας είχαμεν έργα. Αγωνιστήκαμε σκληρά και είχαμε το ψεσινό αποτέλεσμα, το οποίον εχαροποίησεν όλους".

Το Ανορθωτικόν Κόμμα έχει καθήκον να διαφωτίση το λαό για το πρόγραμμα μας. Για όλους στεκόμαστε άγνωστοι. Πολλοί μας θεωρούν ότι καλλιεργούμε την διχόνοϊαν και το μίσος. Ενώ τίποτε απ' όλα αυτά. Πολεμάμε για την

Ενωση μας μετά της Μητρός Ελλάδος, ενώ συγχρόνως αγωνιζόμεσθε για την εγκαθίδρυση ενός κοινωνικού

καθεστώς από το οποίο θα λείπη η εκμετάλλευση ανθρώπου από τον άνθρωπο και θα βασιλεύη η αγάπη, η ευτυχία και χαρά".

Ο Πλουτής Σέρβας επανεκλέγηκε δήμαρχος σε συνεδρία των εκλεγέντων δημοτικών συμβούλων που έγινε στις **6 Οκτωβρίου 1943**, με αντιδήμαρχο τον Βάσο Παπαδόπουλο.

Ήταν για τον ίδιο ένας μεγάλος θρίαμβος.